

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 13.

Torsdagen den 4 juni.

Kl. 1.30 e. m.

§ 1.

Herr statsrådet *Westman* avlämnade Kungl. Maj:ts proposition, nr 88, med förslag till lag angående ändring i vissa delar av förordningen om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd i Stockholm den 20 november 1863.

Denna proposition blev på begäran bordlagd.

§ 2.

I enlighet med därom den 29 sistlidna maj fattat beslut skulle nu företagas val av tio ledamöter i vart och ett av de fem tillfälliga utskott, kammaren beslutit tillsätta; och anställdes först val av ledamöter i första tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 78 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 67 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 61 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olsson* i Berg,

» andra » » *Lorentzon*,
» tredje » » *Andersson* i Skrädene och
» fjärde » » *Welin*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Helger*,
» andra » » *Tengdahl* och
» tredje » » *Stenudd*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hansson*,
» andra » » *Eliasson* och
» tredje » » *Lundgren*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Olsson* i Berg,
 » *Helger*,
 » *Hansson*,
 » *Lorentzon*,
 » *Tengdahl*,
 » *Eliasson*,
 » *Andersson* i Skrädene,
 » *Stenudd*,
 » *Lundgren* och
 » *Welin*.

§ 3.

Härefter företogs val av ledamöter i andra tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 81 med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet», 67 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 62 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmänna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Zelahn*,
 » andra » » *Gustafsson* i Brånsta,
 » tredje » » *Isaksson* och
 » fjärde » » *Kant*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Svensson* i Skönsberg,
 » andra » » *O. Nilsson* i Örebro och
 » tredje » » *Nordström*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Enderstedt*,
 » andra » » *Johanson* i Gäre och
 » tredje » » *Johanson* i Vetlanda.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Zelahn*,
 » *Svensson* i Skönsberg,
 » *Enderstedt*,
 » *Gustafsson* i Brånsta,
 » *O. Nilsson* i Örebro,

herr *Johansson* i Gäre,
 » *Isaksson*,
 » *Nordström*,
 » *Johanson* i Vetlanda och
 » *Kant*.

§ 4.

Vidare företogs val av ledamöter i tredje tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 80 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 66 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 61 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Svensson* i Betingetorp,
 » andra » » *Kahlström*,
 » tredje » » *Johansson* i Västerhaga och
 » fjärde » » *Gullstrand*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hage*,
 » andra » » *Sävström* och
 » tredje » » *Widlund*.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *von Sneidern*,
 » andra » » *Olson* i Torsby och
 » tredje » » *Wikström*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Svensson* i Betingetorp,
 » *Hage*,
 » *von Sneidern*,
 » *Kahlström*,
 » *Sävström*,
 » *Olson* i Torsby,
 » *Johansson* i Västenhaga,
 » *Widlund*,
 » *Wikström* och
 » *Gullstrand*.

§ 5.

Vid nu anställt val av ledamöter i fjärde tillfälliga utskottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 80 med partibeteck-

ningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 67 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 60 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Henrikson*,
 » andra » » *Rosenqvist*,
 » tredje » » *Andersson* i Resebo och
 » fjärde » » *Holm*.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Leksell*,
 » andra » » *Nilsson* i Kristianstad och
 » tredje » » *Lindqvist* i Kosta.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Bäckström*,
 » andra » » *Molin* i Dombäcksmark och
 » tredje » » *Sandberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valseدلar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna, därvid beträffande nionde platsen lottning ägde rum, tillföll platserna nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Henrikson*,
 » *Leksell*,
 » *Bäckström*,
 » *Rosenqvist*,
 » *Nilsson* i Kristianstad,
 » *Molin* i Dombäcksmark,
 » *Andersson* i Resebo,
 » *Lindqvist* i Kosta,
 » *Holm* och
 » *Sandberg*.

§ 6.

Slutligen anställdes val av ledamöter i femte tillfälliga utskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valseدلar, nämligen 80 med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet», 66 med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen» och 61 med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »Lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valseدلarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Andersson* i Höckerum,
 » andra » » *Andersson* i Knäppinge,

såsom tredje namn herr *Bengtsson* i Kullen och
 » fjärde » » *Larsson* i Dala.

De med partibeteckningen »Socialdemokratiska gruppen utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Bärg* i Katrineholm,
 » andra » » *Lindley* och
 » tredje » » *Bengtsson* i Göteborg.

De med partibeteckningen »Liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Torgén*,
 » andra » » *Engqvist* och
 » tredje » » *Lyberg*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Andersson* i Höckerum,
 » *Bärg* i Katrineholm,
 » *Torgén*,
 » *Andersson* i Knäppinge,
 » *Lindley*,
 » *Engqvist*,
 » *Bengtsson* i Kullen,
 » *Bengtsson* i Göteborg,
 » *Lyberg* och
 » *Larsson* i Dala.

§ 7.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående fem paragrafer omförmälda valen.

§ 8.

Härefter föredrogs för remiss till utskott Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 85, med förslag till förordning om värnskatt m. m.; och yttrade därvid:

Remiss av en proposition.

Herr E. A. Nilsson i Örebro: Mina herrar! I den Kungl. propositionen nr 58 rörande ny härordning meddelas på sid. 344, att genomförandet av den nya härordningen kommer att kräva vissa engångskostnader, som beräknas uppgå till betydande belopp. Vidare meddelas, att för dessa kostnader och sättet att täcka desamma redogörelse skall lämnas i annat sammanhang.

Nu har kammaren fått mottaga den kungliga propositionen rörande värnskatten, som beräknas till 75 miljoner kronor, vilket belopp avses att tagas i anspråk för dessa engångskostnader. Där emot har kammaren icke fått någon som helst uppgift angående

Remiss av en
proposition.
(Forts.)

det belopp, vartill engångskostnaderna i sin helhet hava beräknats eller för vilka ändamål de avsetts.

På grund av det intima samband, som finnes mellan dessa engångskostnader och värnskatten, hade det varit önskvärt, att frågorna därom förelegat i ett sammanhang, och detta just därför, att det är engångskostnaderna, som äro själva utgångspunkten för värnskatten. Utan kännedom om dessa kostnader saknar nu den enskilde riksdagsmannen en av förutsättningarna för den förstahandsprövning, som är utgångspunkten för avgivande av en motion med avseende på den nu till remiss föredragna Kungl. propositionen. Detta är så mycket beklagligare, som motionstiden ju är begränsad till viss tid.

I anledning härav anhåller jag att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet, som är här närvarande, få framställa den frågan, huruvida man kan hava att vänta den Kungl. propositionen rörande engångskostnaderna snart. Samtidigt ber jag att få uttala den varma önskan, att kammaren snarast möjligt måtte få motse den nämnda propositionen.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet Vennersten: Ingen kan livligare än jag beklaga, att icke de båda ifrågavarande propositionerna samtidigt kunnat framlämnas, men i valet mellan att nu avlämna värnskattepropositionen och att vänta med den, till dess den andra propositionen angående kostnaderna förelåg, tvekade jag icke att bära fram värnskattepropositionen för sig. Jag har tillsport statsrådet och chefen för lantförsvarsdepartementet, när man kan vänta den ifrågavarande andra propositionen, och jag har erhållit det svaret, att departementschefen hoppas kunna avlämna denna proposition i kammaren nästa onsdag och under alla förhållanden under nästa veckas lopp.

Vad den ärade talaren nyss anförde, kommer givetvis att föranleda att man söker i den mån det är möjligt, påskynda avlämnandet även av den andra propositionen.

Vidare anfördes ej. Kammaren beslöt att hänvisa ifrågavarande proposition till riksdagens särskilda utskott; och skulle till utskottet jämväl överlämnas de i anledning av propositionen inom kammaren nu avgivna yttrandena.

§ 9.

Avgåvos följande nya motioner, nämligen av:

herrar *Vahlquist* och *Beckman*, nr 166, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 76, angående överlåtelse till lantförsvaret av vissa kronoegendomar för att tilläggas övningsfältet för i Linköping förlagda truppförband;

herr *Holmdahl*, nr 167, om upprensning av östra inloppet till Karlskrona; och

herr *Palmstierna*, nr 168, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående åtgärder för beredande av bättre vård i vissa fall åt barnsängskvinnor jämte nyfödda barn.

Nämnda motioner bordlades på begäran.

§ 10.

Justerades ett protokollsutdrag.

§ 11.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

herr *Erlansson* under 5 dagar fr. o. m. den 6 juni och
» *Sommelius* » 14 » » » » 5 » .

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,25 e. m.

In fidem
Per Cronvall.